

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

10 Quando cesset obligatio denunciandi sacerdotem ob crimen
sollicitationis committentem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

Quando cesset obligatio denuntiandi Sacerdotem hoc crimen sollicitationis committentem.

- 1 Cessat, si Sacerdos emendatus sit, neque periculum sit recidendi.
- 2 Cessat, si correctioe fraterna emendandus speratur, & spes debet esse certa.
- 3 Alij excusant, quoties Sacerdos de hoc delicto infamatus non est. Non admittitur excusatio.
- 4 Deinde excusant alij a denuntiatione sfacionda Inquisitoribus, si Episcopo denunties. Non approbatur in Hispania.
- 5 Item excusant, si secreti scueris sollicitationem. Sed non probatur excusatio.

DE hac dubitatione satis dictum est in disp. de correctioe fraterne denuntiationi praemittenda, & ex ibi dictis satis constat. Primo ergo cessat obligatio denuntiandi, si Sacerdos emendatus praesumatur, neque periculum sit recidendi; cum decreta Pontificum in hoc delicto non tantum punitionem de iurisdictione Sacerdotis, quam reuerentiam sacramenti attendunt, ideoque diximus esse decreta fauorabilia, & amplianda, non restringenda. Hoc tamen intelligendum est, quando ex mandato Inquisitorum aliud non constat, nisi enim ad punitionem delicti commissi, & in aliorum exemplum, & coercionem impetare possent. ut delicta iam emendata sibi manifestentur: tunc enim scientes obligati essent manifestare, si delictum laboraret infamia, vel aliquo modo publicum esset, alias minime.

Secundo videtur dicendum cessare obligationem denuntiationis, si correctioe fraterna integre emendandus ipse, aut quia ex iure naturali tenemur reuerentiam sacramenti prouideri, & non nisi damno proximi, quo fieri possit, sic alius relatis docet in casu praecedenti. Fagundes de 5. praep. 2. part. 1. cap. 3. n. 1. Ratio tamen exitimo hanc emendationem hac correctione secreta imitari posse, ac proinde ratio cessare obligationem.

Tertio excusat Fagundes ab hac denuntiatione faciendae, quoties Sacerdos aliquo modo de rati delicto infamatus non est, quia Bulla Clementis VIII. perit Sacerdotem esse infamatum. Inquit enim, de quomodolibet infamatus, & quia denuntiatione praecipua sub excommunicatione regulatur non obligat de delictis occultis, & quae probati non possunt, excepto crimine heresis, ne denuntiator reputetur. Cenedo collect. 20. n. 3. Hentiq. de excommunicat. l. 3. c. 18. n. 3. Nauait. c. 25. m. 46. Sotus de regendo secreto. n. 31. q. 1. concl. 4. Verum haec excusatio mihi non probatur: tum quia ratio formata sollicitate tenebitur denuntiationem facere, si quidem hoc crimen secretissime committitur, neque alius a sollicito illud solet cognoscere, neque infamationem contingere nisi cum delictum denuntiatum est. Tum quia haec denuntiatione ad praecauendum delictum, & impediendam irreuerentiam sacramenti ordinatur: in quo casu non est necessarium delictum publicum esse, praecipue cum nullus adit timor, ut denuntiator pro calumniatore habeatur: siquidem non induit personam accusatoris, sed delatoris, & testis, ut latius in tract. de correct. p. vlt. diximus. Neque obstant verba Clementis, mandari enim denuntiare quilibet Sacerdotem de hoc crimine quomodolibet infamatum, id est, infamatum apud sollicitam personam: nam aduerbium illud, quomodolibet, restringit infamam, ut non accipiat in rigorosa sua significatione. Item dici potest hunc quomodolibet infamatum praecipue esse denuntiatum.

Quarto excusat Fagundes ab obligatione denuntiandi Inquisitoribus, si Episcopo denunties, sentit enim supra dict. Doctor Clement. 8. non abtulisse ab ordinariis facultatem de hoc crimine cognoscendi, sed eam simul tradidisse Inquisitoribus, Ergo non arctatis ad tribunal inquisitionis recurrere, sed poteris ad ordinarij tribunal accedere, quo tribumali denuntiationem acceptante cessat tibi obligatio ad inquisitionem recurrendi.

Ceterum neque haec excusatio mihi probatur. Exitimo namque Clemente VIII. ab ordinariis abtulisse cognitionem huius criminis, & priuatiue concessisse Inquisitoribus. Tum quia nunquam ordinarij in Hispania de hoc crimine cognoscunt, sed solum Inquisitores. Consuetudo autem est optima legi interpretes. Item constitutio Gregor. XV. de hac materia loquens ideo ab Inquisitoribus Hispaniae recepta non est, quia aequi ipsi, & ordinariis concessit facultatem procedendi in hoc crimine. Tum denique quia Inquisitores cum de hoc crimine iudicant, ordinarium vocant, & simul cum illo causam decidunt, sicuti in causis fidei. Ergo signum est neque ordinarium sine Inquisitoribus, neque Inquisitores sine ordinario posse in hac causa in Hispania procedere, ac proinde Inquisitoribus, & non ordinario denuntiatio est faciendae, quia formare processum ipsis independenter ab ordinario competet.

Quinto excusat Fagundes ab obligatione denuntiationis si sub secreto naturali scueris sollicitationem, quia huiusmodi secretum non vergit in detrimentum proximi, & ex alia parte obligatio illius est de iure naturali, denuntiatio de iure tantum positio;

de ita relato Acunea quaest. 14. n. 5. Freytag num. 13. docet Ioan. Sanch. disp. 11. num. 38. Et quidem iuxta constitutionem Gregor. potest esse dubium talem sacerdotem comprehendendi, cum hic sacerdos simul et se audire confessiones, & sic simulans ad Penitentem inciter penitentem.

Quod si confessarius sollicitans sit Episcopus, non est a feminis sollicitata Inquisitoribus denunciandus, quia Episcopus Inquisitoribus non est subiectus, ex. c. Inquisitores. de heretic. in 6. Trident. sess. 24. c. 5. de reform. Si enim in delicto heresis Inquisitoribus non subduntur, a fortiori neque in delicto suspitionis heresis habent. Nomine Episcopi Inquisitoribus non subditi comprehenduntur Episcopi titulares, quia vere sunt Episcopi: ita Lualde de Mol. tom. 6. de iust. tract. 5. disp. 28. n. 19. Acunea quaest. 12. num. 7. Ioan. Sanch. disp. 11. num. 33. Comprehenduntur etiam Episcopi electi, & a sede Apostolica approbati, etiam si consecrati non sunt, ita Mol. supra, quod si solum sint electi, Inquisitoribus subduntur, ac proinde sicut quilibet alius sacerdos debet denunciari, ita Acunea q. 11. num. 13. Freytag num. 31. Ioan. Sanchez num. 35. Molin. num. 20. Deinde Nuntij, seu Legati Sedis Apostolicae, alique eiusdem sedis ministri, & officiales non sunt denunciandi Inquisitoribus, aut ordinariis, quia non subduntur Inquisitoribus, aut ordinariis in illo etiam grauissimo delicto, conuincit ex extrinsecis cum Martibus de heretic. & tradit Lualde de Molin. tract. 5. de iust. disp. 28. n. 20. Farinas de heretic. q. 136. Decian. tom. 1. crimin. l. 5. c. 23. num. 10. Ioan. Sanchez disp. 11. num. 33. Vocantur delegati Sedis Apostolicae, seu ministri, & officiales ipsius, qui nomine Sedis Apostolicae ad negotium Sedis Apostolicae pertinent tractandum mittuntur. Non autem illi, qui ad causas particulares inter alios iudicandas, ac dirimendas quoties a Sede Apostolica mittuntur: hi enim non negotium Sedis Apostolicae sed personarum particularium, auctoritate tamen Sedis Apostolicae agunt, ita Molin. tract. 5. disp. 28. num. 20.

Sed quid dicendum, si aliquis ex Inquisitoribus Hispaniae formam in confessione sollicitauerit, est ne tribunali denuntiandus, vel ordinario?

Respondeo nullo modo tribunali, vel Episcopo esse denuntiandum, si vera est sententia Eymetic. lib. 3. direct. inquisit. q. 30. & cu eo Pegna schol. 79. dicentis hos annunciatos esse inter delegatos Sedis Apostolicae, cuiusque officiales. Quod si vera est sententia Simanc. tit. 2. dicentis hos esse subdelegatos, ac commissarios, Inquisitoris generalis, tunc denuntiandi fore non quidem Episcopo, neque alteri Inquisitori quia eis non subditur, sed supremo sentati vel Inquisitori generali, cui omnes subduntur, ita Molin. supra.

Aduertendum tamen est, et si Episcopi, & Inquisitores denunciandi non sunt, vel corrigantur, vel puniantur ab aliis Inquisitoribus, possunt tamen Inquisitores, (si denuntiatione sit) depositiones teliu accipere sedi Apostolicae, vel generali Inquisitori remittendas: ita relato Simanc. docet Mol. tract. 4. de iust. disp. 28. num. 19. Ioan. Sanch. disp. 11. n. 35. Acunea q. 12. num. 9. 10.

Latici fingentes se sacerdotes, & confessiones expientes si sollicitent, non veniunt denunciandi ex supra dictis decretis, quia solum loquuntur de sacerdotibus, non de illis, qui se sacerdotes fingunt, qui que confessarij proprie non sunt, neque confessio illis facta est sacramentalis, neque obligationem sigilli proprie inducit, ita Acunea quaest. 13. n. 5. Ioan. Sanch. disp. 11. n. 36. Veru etiam si laici sollicitantes denuntiandi non sint ex bulla lata aduersus sollicitantes. At ex constitutione Gregor. XIII. lata aduersus eos, qui se sacerdotes simulant, & sub tali simulatione confessiones excipiant, denunciandi sunt. Requiritur tamen, ut non solum confessiones ambierint, sed etiam absolutionem impenderint, ut bene notat Acunea quaest. 13. n. 17. Ioan. Sanch. disp. 11. n. 36. Idemque in edicto Inquisitorum dicitur denunciandum esse illi, qui cum sacris iuramentis non sit, aliquid sacramentum administrant. Non autem censetur sacramentum Penitentiae administrasse, quousque absolutionem impenderit.

Interpres quicumque sit, etiam si sit sacerdos, si penitentem in confessione sollicitet, denunt. andus non est, ex tenore bullarum, quia absolutio non est confessarius, sed potius ex parte penitentis se tenet, ita Ioan. Sanch. disp. 11. n. 10. 37. et sic contra tenet Seraphin Freytag in addition. ad Acueam q. 15. num. 37.

Penitens quicumque sit, si confessarium sollicitet, nullo modo a confessario est sub obligatione Bullarum, & decreti Inquisitorum denunciandus, quia haec non aduersus penitentes, sed aduersus confessarios penitentes, sollicitantes lata sunt, ut ex ipsis aperte constat, ita Acunea quaest. 9. n. 35. 6. Ioan. Sanch. disp. 11. n. 24.

DE
SISTRO
ALAC
TON.

tio, & humano. Ergo fortius vinculum iuris naturalis prevailere debet minus forti. At neque hanc excusatio mihi placet, quia secretum servare non debes, quoties cedit eius observatio in damnum contrarie. Sed non demerere sollicitantem non emendatum vergit in damnum sacramenti Penitentiae & illuc accedendum, quibus venenum loco medicinae paratur. Ergo non tenentis illud observare ut latius diximus p. 14. de correct.

PUNCTVM XI.

Quibus poenis, & qua ratione Inquisitores in hoc crimine procedant.

- 1 Quomodo reus duobus testibus testificatus sit, non recluditur in carcerem.
- 2 Causa conclusa vocantur consultores Ecclesiastici, ut eorum consilio proferatur sententia, & qua forma profertur.
- 3 Si ante testificationem reus se desert, non recluditur, & facta graui reprehensione dimittitur.
- 4 Quid si reus negat, dum ex duobus testibus eius delictum probatum.

Quomodo reus duobus testibus, vel tribus testificatus sit, non recluditur in carcerem, quia cum hi testes singulares sint, & regulariter praesumptio fiet pro Sacerdote, requiritur probatio efficacior, quam in aliis delictis. Quapropter in Hispania non solent particulares Inquisitores sine consilio supremi Senatus aliquem specialiter religiosum in carcerem secretum detinere. Si autem persona testificans non sint satis qualificata, propria domus, vel ciuitas assignatur reo pro carcere: interim tamen quo agitur causa, prohibetur delinquens à Missae celebratione, administrationeque sacramentorum, & praedicatione.

2 Causa conclusa vocantur consultores Ecclesiastici tantum, & eorum consilio Inquisitor, & ordinarius proferunt sententiam, illamque reo denuntiant in tribunali secreto. Nam licet Didac. Caneza in *quæst. de haeretic. n. 95. fol. 426.* sentiat in publico actu fidei legi debere, tricesimus sic delinquentem esse condemnandum, eius sententia in praxi non est recepta, & me-

rito, ne plures sumpta inde occasione à receptione sacramentorum abstinere, neque haeretici, qui sic penitentiam detestantur, Confessores irrideant. Legitur ergo sententia secreto tribunali praesentibus duobus cuiusvis ordinis religiosi Confessoribus, ibique grauius reprehensus aburat de leui, & ab audiendis confessionibus, & praedicatione, verbis Dei perpetuo priuatur, si casus grauis sit, hoc est, si plures sollicitauerit, sollicitationis effectum esse consequutus: si autem casus ita grauis non est, aliquibus annis priuatur ab excipiendis virorum confessionibus, & in perpetuum mulierum, & vno, vel duobus annis in aliquo monasterium recluditur, quod si religiosus sit, praecipitur, ut in choro, & refectorio, aliisque locis communibus vitam sedem habeat, voce actiua, & passiua interim priuatur. Et aliquoties hanc sententiam iterum per secretarium in suo contentu, praesentibus omnibus religiosi legitur, ut illis in exemplum sit, & delinquenti in confusionem. Quod si sollicitatio ad plures personas se extendit, & cum illis turpitudines graues commisit, ab omnibus religiosi post lectam sententiam flagellatur. Adde me vultu aliquos ob hoc crimine relegatos, & vitibus addictos, maxime cum sollicitatio virorum fuit. In qua sollicitatione, si actus consummatus fuit, in Aragoniae regno, curiae seculari delinquens traditur, quia ibidem ex speciali breui Sedis Apostolicae Inquisitores de hoc crimine cognoscunt.

3 Si autem delinquens ante duorum testium depositionem se Inquisitoribus detulit, in carcerem secretum non recluditur, sed lite contestata, & causa conclusa, ut dictum est, aburat de leui, & ab audiendis confessionibus priuatur, neque alia poena ei imponuntur. Et hoc procedit, etiam si plures sollicitauerit, quod si semel tantum sollicitauerit, & ante vltimus testis depositionem se detulit, grauius reprehenditur, neque vltra punitur. Et idem fit in casu, quo sollicitatae personae examinatae negant sollicitationem sibi factam esse.

4 Verum si reus negat delictum duobus testibus singularibus sibi probatum, Inquisitores inuestigent diligenter qualitatem testium, & animaduertant, an aliquibus indicis verosimilibus suas depositiones comprobent, & si sic reperierint, etiam si reus negat, dummodo ob inimicitiam testes non repellat, illum damnent, ut aburat de leui, & ab audiendis confessionibus abstinere. Nunquam tamen torturae reum subiciant, quia hoc crimine poena corporali regulariter non subicitur, ideoque pro eruenda veritate quaestionari non debet.

